

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แถลงการณ์ร่วม

26 มิถุนายน 2560

Index: ASA 39/6589/2017

ประเทศไทย: แอมเนสตี้

**อินเตอร์เนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้ไทยปฏิบัติตามพันธกรณีในการป้องกัน
การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย**

เนื่องในโอกาสครบรอบ 30

ปีของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม

หรือที่ย่ำยศักดิ์ศรี (United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading
Treatment or Punishment - UNCAT) ซึ่งกำหนดให้วันที่ 26

มิถุนายนเป็นวันสากลเพื่อสนับสนุนผู้เสียหายจากการทรมาน แอมเนสตี้

อินเตอร์เนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลยินดีที่ประเทศไทยได้ให้คำมั่นสัญญาในการป้องกัน
การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ

และเรียกร้องให้ทางการไทยประกันไม่ให้เกิดความล่าช้าอีกต่อไปในการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว

ในเดือนตุลาคม ปี 2560 จะครบรอบ 10

ปีที่ไทยได้ให้คำมั่นสัญญาในการเคารพและปกป้องสิทธิของทุกคนให้รอดพ้นจากการทรมานและการปฏิบัติ
ที่โหดร้ายอื่น ๆ โดยการให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ อย่างไรก็ตาม แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลกังวลว่ายังมีการทรมานเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในป
ระเทศ

ประเทศไทยได้ให้คำมั่นสัญญาที่สำคัญและยินดีที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ

ที่ทำให้ไว้กับคณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ,

กลไกการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนในประเทศต่าง ๆ ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Periodic Review) และคณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน ในการปฏิบัติตามข้อบังคับภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ

เหล่านี้รวมถึงพันธกรณีในการกำหนดให้มีบทลงโทษการทรมานภายใต้กฎหมายอาญาตามที่ได้ระบุไว้ในอนุสัญญาฉบับดังกล่าว

และการแต่งตั้งคณะทำงานอิสระเพื่อตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวทุกแห่งภายใต้ขอบเขตการทำงานของกระทรวงยุติธรรม อย่างไรก็ตาม

จนถึงปัจจุบันนี้คำมั่นสัญญาเหล่านี้ยังเป็นเพียงเอกสารที่ยังไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้ไทยดำเนินการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าวให้คืบหน้า รวมถึงการกำหนดให้การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ เป็นความผิดอาญา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดดังกล่าวทางกฎหมายที่ปฏิบัติได้จริง และประกันให้ผู้เสียหายและบุคคลอื่น ๆ สามารถรายงานการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ ได้อย่างปราศจากความหวาดกลัว

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ เป็นข้อห้ามเด็ดขาดภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ โดยการทรมานเป็นสิ่งที่ไม่สามารถอนุญาตให้เกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ ก็ตาม รวมไปถึงระหว่างสถานการณ์ฉุกเฉินหรือในบริบทของการคุกคามความปลอดภัยสาธารณะใด ๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลผิดหวังต่อความล่าช้าที่เกิดขึ้นแล้วซ้ำอีกในการดำเนินการพิจารณาผ่านร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย ซึ่งหากมีการแก้ไขตัวร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ

การผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้จะเป็นการกำหนดให้การทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นความผิดอาญา และสร้างมาตรการป้องกันอื่น ๆ เพื่อต่อต้านการกระทำความผิด

ทั้งสององค์กรเรียกร้องให้รัฐบาลไทยดำเนินการตามพันธกรณีที่ให้ไว้ในการจัดการทรมาน โดยการอุดหนุนหัวใจของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

และออกกฎหมายตัวนี้อ่างเร่งด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ และอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับซึ่งไทยต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ควรมีการหารือกับภาคประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใสและครอบคลุมโดยไม่ล่าช้า

ในทางเดียวกัน แอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตชั้นเนตและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้ไทยดำเนินการตามพันธกรณีในการให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเลือกรับอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน (Optional Protocol to the Convention against Torture) ซึ่งบังคับให้ทางการต้องกำหนดกลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ

ซึ่งจะเป็นคณะผู้ชำนาญการอิสระที่มีอำนาจในการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัว

รวมทั้งการเดินทางไปโดยไม่ต้องมีการแจ้งให้ทราบ

และยังรวมถึงการอนุญาตให้มีการตรวจเยี่ยมโดยคณะกรรมการต่อต้านการทรมานระหว่างประเทศ

การตรวจสอบอย่างเป็นอิสระดังกล่าวมีความสำคัญยิ่งในการป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

รวมถึงการดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากการตรวจเยี่ยมครั้งต่าง ๆ

ทางการไทยควรปฏิบัติโดยทันทีตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติระหว่างการประชุมสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในไทยตามกลไกการตรวจสอบ Universal Periodic Review ในปี 2559

ในการตรวจสอบสถานที่ควบคุมตัวที่สอดคล้องกับข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังฉบับแก้ไข หรือที่รู้จักกันว่า ข้อกำหนดเนลสัน แมนเดลา (Nelson Mandela Rules)

รัฐบาลไทยยังไม่มีการรับรองในทางกฎหมาย, ทางนโยบายและทางปฏิบัติว่า

บุคคลจะไม่ตกอยู่ในสภาพที่มีความเสี่ยงต่อการทรมาน โดยเฉพาะกฎหมายและประกาศคำสั่งต่าง ๆ

ที่อนุญาตให้บุคคลถูกควบคุมตัวโดยเจ้าหน้าที่ทหารในสถานที่ควบคุมตัวที่ไม่เป็นทางการ

โดยไม่ต้องมีคำสั่งศาล หรือการเข้าถึงทนาย ครอบครัวยุติและเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ภายในเวลาหนึ่งสัปดาห์

ซึ่งเอื้อให้เกิดการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่าง ๆ ตามรายงานของแอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตชั้นเนตและรายงานของหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ

ได้แสดงให้เห็นว่าการทรมานมักเกิดขึ้นภายในสัปดาห์นั้น แอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตชั้นเนตและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้รัฐบาลไทยแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายและคำสั่งดังกล่าวเหล่านั้น รวมทั้งคำสั่งหัวหน้าคสช.ที่ 3/2558 และกฎหมายฉุกเฉินต่าง ๆ ที่มีอยู่

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ ในประเทศไทยแทบจะไม่ได้รับการสอบสวนอย่างทันท่วงที

อย่างเป็นกลาง อย่างเป็นอิสระและอย่างจริงจังตามที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ

และผู้กระทำผิดดังกล่าวมักจะไม่ถูกนำตัวมารับผิด แอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตชั้นเนตและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้ทางการประกันให้การสอบสวนต่าง ๆ

ตามรายงานการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

ในส่วนขอขอบเขต วิธีการ และการสืบค้นของการสอบสวนต่าง ๆ ควรมีการเปิดเผยต่อสาธารณะ

หากมีหลักฐานที่เพียงพอและยอมรับได้

ผู้กระทำผิดควรถูกนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมในศาลพลเรือน

แอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลยังคงมีข้อกังวลต่อการดำเนินคดีอาญาหรือการคุกคามการดำเนินคดี

ซึ่งมักมีการนำเอากฎหมายความผิดอาญาที่ว่าด้วยการหมิ่นประมาทมาใช้กับเหยื่อของการทรมาน

ครอบครัวของพวกเขา และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ออกมาพูดเรื่องข้อกล่าวหากรณีการทรมาน

รวมถึงการเรียกร้องการชดเชยเยียวยา ทั้งสององค์กรเรียกร้องให้ยุติการคุกคาม การสอบสวน

ให้เพิกถอนการฟ้องคดีอาญาหรือการดำเนินคดีอื่น ๆ ต่อบุคคลเหล่านี้

และให้ทางการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ

ในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งประชาชนสามารถที่จะเรียกร้องการชดเชยเยียวยาและออกมาแสดงข้อกังวลต่อการทรมานต่อสาธารณะ โดยปราศจากความหวาดกลัวที่จะถูกตอบโต้หรือฟ้องกลับ

ขอขอบเขตความรับผิดชอบของไทยภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ ไม่ได้จำกัดอยู่ในประเทศไทยเพียงเท่านั้น แอมเนสตี้

อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลและคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลเรียกร้องให้ทางการไทยดำเนินการที่จำเป็นในการปฏิบัติตามข้อบังคับภายใต้อนุสัญญาดังกล่าวให้บุคคลได้รับการคุ้มครองจากการถูกบังคับส่งตัวไปยังที่ที่พวกเขาอาจตกอยู่ในความเสี่ยงต่อการทรมานด้วยเช่นเดียวกัน